

LIETUVOS AKTUARŲ DRAUGIJOS NAUJŲ NARIŲ PRIĖMIMO PROCEDŪRA

I skirsnis. Bendrosios nuostatos

1. Lietuvos aktuarų draugijos (toliau - Draugija) naujų narių priėmimo procedūra nustato naujų narių kvalifikacijos vertinimo ir jų priėmimo tvarką. Ši procedūra yra taikoma priimant visus Draugijos narius: asocijuotus, tikruosius ir garbės.

2. Kandidatų į narius kvalifikacijos vertinimui Draugijoje yra įkurta akreditacinė komisija, kuri yra Draugijos valdybos konsultacinis organas. Akreditacinę komisiją sudaro trys nariai. Akreditacinės komisijos narius ir akreditacinės komisijos pirmininką skiria Draugijos valdyba.

3. Akreditacinės komisijos darbu vadovauja akreditacinės komisijos pirmininkas. Akreditacinės komisijos pirmininkas yra atsakingas už akreditacinės komisijos darbo organizavimą ir atsiskaitymą Draugijos valdybai.

II skirsnis. Asocijuotų narių priėmimas

4. Asmuo, norintis tapti Draugijos asocijuotu nariu, privalo tenkinti šiuos kvalifikacinius reikalavimus:

- 4.1. A1. Bendrasis išsilavinimas, kaip nurodyta šios procedūros Priede Nr.1.
- 4.2. A2. Profesionalumo žinios, kaip nurodyta šios procedūros Priede Nr.1.
- 4.3. Aukštasis universitetinis išsilavinimas.

5. Asmuo, norintis tapti Draugijos asocijuotu nariu, likus ne mažiau kaip 30 dienų iki visuotinio narių susirinkimo, kuriame būtų sprendžiamas jo priėmimo klausimas, Draugijos pirmininkui elektroniniu paštu, registruotu paštu arba asmeniškai pateikia šiuos dokumentus:

- 5.1. prašymą priimti į asocijuotus Draugijos narius,
- 5.2. gyvenimo aprašymą,
- 5.3. dviejų tikrųjų narių rekomendacijas,
- 5.4. pažymą apie išlaikytą profesionalumo žinių patikrinimo egzaminą,
- 5.5. diplomų ir kitų dokumentų, patvirtinančių kandidato į asocijuotus narius bendrąjį ir aukštąjį išsilavinimą, kopijas.

6. Asmens, norinčio tapti Draugijos asocijuotu nariu, pateiktus dokumentus peržiūri Draugijos akreditacinė komisija, kuri, ne vėliau nei per 14 dienų nuo visų dokumentų gavimo, Draugijos valdybai ir asmeniui, norinčiam tapti Draugijos asocijuotu nariu, pateikia raštinę ataskaitą apie atliktą įvertinimą ir išvadą dėl kandidato į asocijuotus narius atitikimo Draugijos įstatuose ir šioje procedūroje nustatytiems reikalavimams.

7. Draugijos valdyba svarsto akreditacinės komisijos parengtą ataskaitą ir sprendžia dėl klausimo priimti į asocijuotus narius teikimo Draugijos visuotiniam narių susirinkimui.

III skirsnis. Tikrųjų narių priėmimas

8. Asmuo, norintis tapti Draugijos tikroju nariu, privalo tenkinti šiuos kvalifikacinius reikalavimus (išskyrus asmenis, norinčius tapti Draugijos tikraisiais nariais pagal Groupe Consultatif Actuariel Europeen tarpusavio pripažinimo sutartį):

- 8.1. visi šios procedūros Priede Nr.1 nurodyti išsilavinimo reikalavimai: A1-A6,
- 8.2. ne trumpesnis nei 3 metų aktuarinio darbo stažas.
- 8.3. ne trumpesnė nei 1 metų narystė Draugijoje asocijuotu nariu.

9. Asmuo, norintis tapti Draugijos tikroju nariu, likus ne mažiau kaip 60 dienų iki visuotinio narių susirinkimo, kuriame būtų sprendžiamas jo priėmimo klausimas, Draugijos pirmininkui elektroniniu paštu, registruotu paštu arba asmeniškai pateikia šiuos dokumentus:

- 9.1. prašymą priimti į tikruosius Draugijos narius,
- 9.2. gyvenimo aprašymą,
- 9.3. pažymą apie išlaikytą profesionalumo žinių patikrinimo egzaminą,
- 9.4. diplomų ir kitų dokumentų, patvirtinančių kandidato į tikruosius narius išsilavinimą, kopijas,
- 9.5. išsilavinimo savęs įvertinimas pagal kiekvieną Priede Nr.1 nurodytų kvalifikacinių reikalavimų punktą,
- 9.6. dokumentų, patvirtinančių kandidato į tikruosius narius aktuarinio darbo stažą, kopijas.

10. Asmens, norinčio tapti Draugijos tikroju nariu, pateiktus dokumentus peržiūri Draugijos akreditacinė komisija, kuri, ne vėliau nei per 30 dienų nuo visų dokumentų gavimo, Draugijos valdybai ir asmeniui, norinčiam tapti Draugijos tikroju nariu, pateikia raštinę ataskaitą apie atliktą įvertinimą ir išvadą dėl kandidato į tikruosius narius atitikimo Draugijos įstatuose ir šioje procedūroje nustatytiems reikalavimams.

11. Draugijos valdyba svarsto akreditacinės komisijos parengtą ataskaitą ir sprendžia dėl klausimo priimti į tikruosius narius teikimo Draugijos visuotiniam narių susirinkimui.

IV skirsnis. Tikrųjų narių priėmimas pagal Tarpusavio pripažinimo sutartį

12. Asmuo, norintis tapti Draugijos tikroju nariu pagal Groupe Consultatif Actuariel Europeen tarpusavio pripažinimo sutartį, privalo tenkinti šiuos kvalifikacinius reikalavimus:

- 12.1. būti kitos Groupe Consultatif Actuariel Europeen narės, pasirašiusios tarpusavio pripažinimo sutartį, nariu atitinkančiu „*fully qualified actuary*“ apibrėžimą.
- 12.2. patenkinti išsilavinimo reikalavimus, nurodytus šios procedūros A2 ir A3.6. punktuose.

13. Asmuo, norintis tapti Draugijos tikroju nariu pagal Groupe Consultatif Actuariel Europeen tarpusavio pripažinimo sutartį, likus ne mažiau kaip 60 dienų iki visuotinio narių susirinkimo, kuriame būtų sprendžiamas jo priėmimo klausimas, Draugijos pirmininkui elektroniniu paštu, registruotu paštu arba asmeniškai pateikia šiuos dokumentus:

13.1. prašymą priimti į tikruosius Draugijos narius,

13.2. gyvenimo aprašymą,

13.3. Groupe Consultatif Actuariel Europeen narės patvirtinimą, apie asmens priklausymą šiai organizacijai ir jo narystės atitikimą „fully qualified actuary“ apibrėžimui,

13.4. pažymą apie išlaikytą profesionalumo patikrinimo žinių egzaminą,

13.5. įrodymus dėl A3.6. punkto išsilavinimo reikalavimų patenkinimo.

14. Asmens, norinčio tapti Draugijos tikroju nariu pagal Groupe Consultatif Actuariel Europeen tarpusavio pripažinimo sutartį, pateiktus dokumentus peržiūri Draugijos akreditacinė komisija, kuri, ne vėliau nei per 30 dienų nuo visų dokumentų gavimo, Draugijos valdybai ir asmeniui, norinčiam tapti Draugijos tikroju nariu pagal Groupe Consultatif Actuariel Europeen tarpusavio pripažinimo sutartį, pateikia raštinę ataskaitą apie atliktą įvertinimą ir išvadą dėl kandidato į tikruosius narius atitikimo Draugijos įstatuose ir šioje procedūroje nustatytiems reikalavimams.

15. Draugijos valdyba svarsto akreditacinės komisijos parengtą ataskaitą ir sprendžia dėl klausim priimti į tikruosius narius teikimo Draugijos visuotiniam narių susirinkimui.

V skirsnis. Garbės narių priėmimas

16. Inicijuoti Draugijos tikrojo nario priėmimą Draugijos garbės nariu gali bet kurių 5 Draugijos narių grupė arba Draugijos valdyba. Draugijos valdyba svarsto pasiūlymą priimti į garbės narius ir sprendžia dėl klausimo teikimo Draugijos visuotiniam narių susirinkimui.

Patvirtinta:

Lietuvos aktuarų draugijos Visuotinio narių susirinkimo

Protokolo Nr: xxxx 2013 m. gruodžio xx d.

Priedas Nr. 1. Kvalifikaciniai reikalavimai Draugijos nariams

A1. Bendrasis išsilavinimas

A1.1. Skaičiavimai. Darbiniai šiuolaikinių informacinių technologijų, reikalingų aktuario darbui, įgūdžiai.

A1.2. Bendros teisės ir mokesčių žinios.

A1.3. Komunikavimas. Gebėjimas tinkamai komunikuoti raštu ir žodžiu.

A1.4. Kalbos. Gebėjimas komunikuoti bent dviem Europos Sąjungos kalbomis.

A2. Profesionalumas

A2.1. Profesinė etika. Aktuarų profesinės etikos kodekso žinios bei gebėjimas taikyti šias žinias praktikoje.

A2.1. Aktuariniai standartai. Draugijos patvirtintų aktuarinių standartų žinios bei gebėjimas taikyti šias žinias praktikoje.

A2.3. Draugijos įstatai ir kiti vidaus dokumentai. Draugijos įstatų ir kitų vidaus dokumentų žinios.

A3. Bendrasis matematinis ir ekonominis išsilavinimas

A3.1. Matematika:

A.3.1.1. Matematinė analizė

A.3.1.2. Tiesinė algebra

A.3.1.3. Skaitinė analizė

A.3.1.4. Stochastiniai skaičiavimai

A3.2. Tikimybės ir matematinė statistika:

A.3.2.1. Tikimybių teorija ir matematinė statistika

A.3.2.2. Lošimų teorija

A.3.2.3. Duomenų analizė

A.3.2.4. Regresinė analizė

A3.3. Stochastiniai procesai ir modeliai:

- A.3.3.1. Modelių principai ir metodai
- A.3.3.2. Draudimo ir finansų stochastiniai procesai
- A.3.3.3. Laiko eilučių modeliai
- A.3.3.4. Simuliaciniai modeliai

A3.4. Ekonomika:

- A3.4.1. Makroekonomika
- A3.4.2. Mikroekonomika.

A3.5. Apskaita ir finansinė atskaitomybė:

- A.3.5.1. Apskaitos principai
- A.3.5.2. Verslo įmonių finansinė sąranga
- A.3.5.3. Įmonių finansinės atskaitomybės struktūra
- A.3.5.4. Finansinių ataskaitų interpretavimas

A3.6. Teisės aktai:

- A3.6.1. LR draudimo priežiūros institucijos išleisti teisės aktai
- A3.6.2. Finansinių paslaugų teisės aktai

A4. Bendrasis aktuarinis išsilavinimas

A4.1. Finansų matematika:

- A.4.1.1. Deterministinių palūkanų teorija
- A.4.1.2. Draudimo žalų analizė
- A.4.1.3. Stochastiniai finansiniai skaičiavimai
- A.4.1.4. Stochastinių palūkanų teorija
- A.4.1.5. Investicijų valdymas

A4.2. Daugiapakopių procesų būsenų modeliai:

- A.4.2.1. Išgyvenimo modeliai ir parametrų įverčiai
- A.4.2.2. Daugiapakopių procesų būsenų modeliai ir parametrų įverčiai
- A.4.2.3. Išgyvenimo lentelių sudarymas
- A.4.2.4. Populiacijos apibūdinimas ir rizikų klasifikavimas

A4.3. Tikimybiniai skaičiavimai:

- A.4.3.1. Techninių atidėjinių skaičiavimo metodai
- A.4.3.2. Ilgo ir trumpo termino draudimo produktų kainų nustatymas
- A.4.3.3. Vertinimo metodai

A.4.3.4. Techninio rezultato pasikeitimo analizė

A4.4. Rizikos matematika:

A.4.4.1. Žalų dažnio ir dydžio skirstiniai

A.4.4.2. Rizikos teorija

A.4.4.3. Tikėtinumo teorija

A.4.4.4. Tarpusavio priklausomybės sąryšių analizė

A.4.4.5. Bendrieji tiesiniai modeliai

A4.5. Finansų rinkos:

A.4.5.1. Finansų rinkos

A.4.5.2. Finansų rinkų produktų kainos ir vertės nustatymas

A.4.5.3. Įmonių finansai

A.4.5.4. Portfelio teorija

A.4.5.5. Ekonominė vertė ir jos nustatymas

A4.6. Kiekybinis rizikos valdymas ir mokumas:

A.4.6.1. Rizikų klasifikavimas

A.4.6.2. Rizikų vertinimas

A.4.6.3. Diversifikavimas

A.4.6.4. Dinaminė finansinė analizė ir vidaus modeliai

A.4.6.5. Reikalavimai kapitalui

A5. Aktuariniai taikymai (draudimo, pensijų ir kitų finansinių paslaugų srityje)

A5.1. Aktuarinis bendrovės rizikos valdymas:

A.5.1.1. Bendra bendrovės veiklos aplinka

A.5.1.2. Rizikų vertinimas, rizikų tipai ir įvertinimas

A.5.1.3. Produktų kūrimas ir kainos nustatymas

A.5.1.4. Prielaidų ir scenarijų nustatymas

A.5.1.5. Techninių atidėjinių skaičiavimas

A.5.1.6. Rizikos valdymas

A.5.1.7. Turto ir įsipareigojimų valdymas

A.5.1.8. Patirties ir rizikų analizė

A.5.1.9. Bendrovės mokumas ir pelningumas bei kapitalo valdymas

A6. Aktuarinė specializacija

A6.1. Gilesnės aktuarinės studijos vienoje iš šių sričių:

- A.6.1.1. Gyvybės draudimas
- A.6.1.2. Pensijų draudimas
- A.6.1.3. Ne gyvybės draudimas
- A.6.1.4. Rizikos valdymas
- A.6.1.5. Investicijos
- A.6.1.6. Sveikatos draudimas
- A.6.1.7. Bankininkystė
- A.6.1.8. Socialinė apsauga
- A.6.1.9. Perdraudimas

A6.2. Gilesnės aktuarinės studijos gali būti atliktos viena iš šių formų:

A.6.2.1. Specializuotos studijos universitetinio išsilavinimo įstaigoje, pvz. parašytas ir apgintas magistro darbas

A.6.2.2. Atliktas mokslinis tyrimas kurio išvados būtų publikuotos pripažintame mokslo leidinyje

A.6.2.3. Atliktas tyrimas, kurio išvados būtų pristatytos Draugijos nariams. Šiuo atveju tyrimo apimtis, kokybės reikalavimai ir pristatymo apimtis bei forma privalo būti suderinta su Draugijos akreditacine komisija.